

Tõstamaa Gümnaasium

Nr. 9 (182) / detsember 2011

Tõstamaa valla ajaleht

Foto: Eye Käär

ÜLEVALLA JÕULUPIDU

Tõstamaa rahvamajas 23. detsembril

kell 20 väike jõulukontsert

kell 21 peoõhtu koos ansambliga ORKESTER

Õhtut juhib ARLET PALMISTE

HEADELE JA TUBLIDELE TULEB
JÕULUVANA!

TULE, TÕMBAME KOOS
SELLE AASTA OTSAD KOKKU!

Peopiletid eelmüügis Tõstamaa raamatukogus alates 5. detsembrist 5 eurot, samal õhtul 7 eurot

JUHTKIRI

□ Terve detsembri on tormituul puhunud väsimatult ja tundub, et rahuks ja vaikuks ei ole sel aastal enam kohta. Mõeldes tagasi mööduvale aastale, tundub seegi täis ootamatuid puhanguid, keeriseid ja püsivaid tormituuli täis olevat. Sihikindlalt ja pürituult astusime aasta algul eurotsooni, aga praegu oleme jõudnud tulevaikusesse. Kuidas sellest seisust koos eurorahva karavaniga edasi purjetada on suur küsimus.

Aasta alguse lumetormid kiskusid vallamaja rahakotist eelviimased sendid välja, aga läbi möödud kate emotsionaalsete iilide said kodanikud ikkagi hangedest välja aidatud. Vaikselt täname hinges praegu iga vihmajärgi ilma minutit, et see ometigi lumeks ei pööraks. Kevadised soojemad tuuled kutsusid õige kiiresti räämparved randa. Euroseaduste järgi räämpüüki tehes kalur ei söö ja ei maga ning popsutab lahes ringi niikaua kuni saab kvoodi grammipealt täis. Tuuletuses ja tormis peeti ajaga võitlust, edukalt.

Ega raskel majanduslikul rümpilvi täis taevamaastikul päris kõikides taskutes tuul ka ei vihisenud. Ootamatult raksatas kultuuriline äike mõisa saali ja seda tihti ka etenuste ajal. Elektomaagiliste lainete tervistav mõju sai tõestatud.

Minul endal oli väga vaikne hetk. Ei lähe päevagi mööda, kui need kaks ustavat musta silmanööpi mulle meelde ei tuleks.

Niisiis - olgu burgaa ja torm ja möll, sest enamasti on vaikus liiga valus.

Ülle Tamm, toimetaja

Jõulumõtisklus 2011

Traditsiooniliselt on aasta viimases vallalehes ilmunud vallavanema jõulumõtisklus ja ka seekord järgnev aastast 2011 vallavanema pilgu läbi.

Maailmas on väga tähtsad majandusnäitajad, kasv- ja languseprotsendid, raha- ja muud numbrid, tulemustabelid, reitingud, pingeread. Kuid sama tähtsad on emotsioonid, elamused, mida konkreetsete näitajatega mõõta ei saagi.

Mööduval aastal oli minu jaoks kaks eredamat Tõstamaa vallaga seotud emotsiooni üks kultuuri- ja teine spordi vallast.

Tõstamaa mõisa remondi lõppedes leidsime selle sobiliku olevat ka kultuuritegemise kohaks. Kui mõisakontserdid on juba tavapärased, siis etendust kuni käesoleva aastani polnud.

Teame hästi pessimistide väiteid: pole raha, pole tegijaid, koht kauge, saal väike jne. Küllastades aga ise häid suveetendusi üle Eesti, kripeldas ikka, et miks mitte ka Tõstamaal. Puutudes kokku lavastajatega, tüütasin neid ikka jutuga kunstilistest väljakutsetest Tõstamaal. Kuni eelmiste jõulude eel ütles Gerda Kordemets, et tahab seda nüüd teha. Ja tegigi, kirjutas Tõstamaa ajalool põhineva algupärandi „Pruutide kool“, pannes professionaalidest ja kohalikest kokku trupi, otsides produtsendi ja kaasates kohalikud taustajõud (kostümeerijad, kohvikupidajad, lavameistrid jne.). Keeruline oli finantspool ja veel apriillis mindi laiali teadmisega, et sel suvel ei ole etendus võimalik. Kuid Kultuurkapitali, Pärnu Lahe Partnerluskogu,

produktisioonifirma R.A.A.M ja Tõstamaa valla vahendite kokkupanekul lahenes ka finantspool. Tulemuseks etendus, mida mängiti esialgu kavandatud 10 korra asemel täissaalile 20 korda, mis pälvis kriitikute tunnustuse ja tunnistati Eesti Rahvuskultuuri Fondi poolt aasta parimaks algupärandiks ning Pärnumaa kultuurivaldkonna aasta üllatajaks.

Spordis on üha kopsakamaid vilju kandnud Liina Laasma ja treener Jaan Tamme koostöö. Tallinnas toimunud juunioride Euroopa meistrivõistlustel oli korraldaja Eesti kuni viimase päeva viimase ala neidude odaviskeni medalita. Kui siis Liina hoolimata traumast ennast viimase viskega viiendalt kohalt Euroopa juunioride meistriks lennutas, oli emotsioon Kadrioru staadionil võimas.

Aasta lõpul tunnustati Liina Pärnumaa parimaks juunioriks, Jaan Eestimaa spordiliit Jõud ja Pärnumaa parimaks noortetreeneriks. Hooaja jooksul lisandusid veel Euroopa võistkondlike MV individuaalne hõbe, Eesti juunioride meistritiitel, Eesti suvemängude võitmine ja kaks Eesti juunioride rekordit. Täidetud on 2012 Euroopa meistrivõistlustele pääsu normatiiv ja Liina on arvatud Eesti võistkonna kandidaadiks Londoni olümpiamängudel.

Linnastumistuhinas tihti ei märkagi meid maal ümbritsevad väärtusi ja paljud kipuvad arvama, et kõik väärtuslik ongi ainult linnas.

Lao ja Manija kandi rannarahva elu, kaluri elukutse ning kalatoitude tutvustamiseks tulid Ülle Tamm ja Pille Paalam mõttele korraldada RäämeWest. Ehk näitas Liivi

Lahe Kalanduskogu, MTÜ Ilusa Manilaiu eest, MTÜ Peerni sadama arenduse ja Tõstamaa valla koostöös ilusal kevadpäeval toimunud festival rannarahva elu positiivseid külgi ja pani seda rohkem väärtustama. RäämeWest pälvis Pärnumaa kodanikuühiskonna aasta teo tiitli.

Kui siia lisada veel Peerni kalurite poolt Euroopa rahade kaasabil rekonstrueeritud Lao sadam ja peategelasteks olemise hiljuti esilinastunud kalurite elu tutvustavas Riho Västriku autorifilmis „Elu Lainetel“, jääb vaid nõustuda kõlanud arvamusega, et väärt mehed need meie Peerni kalurid.

Eestlastes tekitab alati palju positiivseid emotsioone laulu- ja tantsupidu. Tänu tublidele juhendajatele Kaarin Reinsonile, Ivi Kasele ja Pilvi Kasele läbisid kolm Tõstamaa rühma tiheda sõela ning pääsesid peole. Võib arvata, et laste saadud emotsioon jätab midagi hinge helisema, mitte ainult selleks aastaks vaid kogu eluks.

Oleme harjunud, et Tõstamaa mõisakool on päris tihti nn. „pildis“. Üks pool sellest on üldhariduslik ja teine lisandväärtusena mõisakooli võimaluste näol. Neid kahte poolt on hästi ühendanud direktor Toomas Mitt.

Ühelt poolt on Toomas väga hea aineõpetaja, teiselt suur Tõstamaa mõiskooli fänn. Lisategevust jagub Mõisakoolide programmi ja rahvusvahelise Commeniuse projekti raames, fotoaparadiga vallaelu huvitavaid hetki tabades ning neid nii valla trükistes kui kodulehe ilmestamiseks kasutades.

Aeg-ajalt üllatab Toomas millegi uuega nagu tänavu-

TOIMETUS

Toimetaja Ülle Tamm tel 505 5340 Küljendaja Pille Paalam,
Internet: www.tostamaa.ee
Saatke meile oma jutte ja fotosid aadressil leht@tostamaa.ee

Levi: Tõstamaa PMÜ kauplus, Teeristi pood, Seliste Jaani pood,
Pootsi pood, Tõhela pood, Tõstamaa bensiinijaam.
Trükikoda Hansaprint
Tiraaž: 500 tk

sed täringu- ja virtuaalman-
gud. Tegevus õpetajana laie-
mas tähenduses ja „maa soo-
laks“ olemine tõi kaasa Eesti
aasta õpetaja ja Pärnumaa
aasta koolijuhhi tiitli.

Oleme harjunud, et Tõsta-
maa tervisekeskus ja pe-
rearst Madis Veskimägi paku-
vad tihti lisaks tavameditsiini-
le midagi uut ja innovaatilist.
Kui tänavu tunnustas Presi-
dent Eesti 24 parimat perearsti-
keskust, siis Pärnumaalt päl-
vis tunnustuse Tõstamaa ter-
visekeskus ja perearst Madis
Veskimägi.

On tava, et kommunaalteen-
nuste pakkujaid enamasti
kirutakse. Nii on ka meie Su-
fe ilmselt saanud tunda küm-
netes kordades rohkem kriiti-
kat kui head sõna. Ometi on
suudetud nappide vahendite-
ga hoida suhteliselt mõistliku
hinnaga toimivana kaugkütte-
süsteem, rekonstrueeritud kat-
lamaja ja tänavu KIK-i vahen-
dite toel ka küttetrassid.

Samuti KIK-i projekti toel
rekonstrueeriti Tõstamaa joo-
giveesüsteem ja kui on kõr-
valdatud ka esialgsed nn. las-
tehaigused, peaks Tõstamaa
ühisveevärgi vee maitse- ja
tervisekaitselised omadused
olema senisest tunduvalt pare-
mad. Tänavu aktiveeris korter-
ühistu Nooruse 6 ja korter-
maja sai KredEx-i toel järgi-
mistväärtalt renoveeritud.

Kui mullu alustasid tööd kä-
sitöö- ja noortekeskused,
siis käseoleval aastal on need
Tõstamaa elus Anu Randmaa
ja Siivi Tõnuri eestvedamisel
oma kindla koha leidnud.

Manija elu peaksid pare-
maks muutma saarte
programmi projektid Manija
teemaplaneeringu koostami-
ne, tee korrastamine ja hõlju-
kikuuri rajamine.

Ettevõtluse valdkonnas on
ekõigile nähtavaks muutu-
seks Cotze söögimaja avami-
ne. Kui aastaid lösutas keset
alevikku lagunenud nn. vana

kõrts, siis nüüd on sellest saa-
nud ontlik kohvik. Jääb vaid
soovida jaksu ja vastupida-
vust pidajatele. Ka valla ühe
visiitkaardi Maria talu laiene-
mine ja avardunud võimalu-
sed teenuste pakkumisel ning
ürituste korraldamisel on kõi-
gile möödasõitjatele nähta-
vad. Kindlasti on kõigil valla
ettevõtjatel oma rõõmud ja
kordaminekud.

Ettevõtluse arengu võti on
tegeusa ja oskustega ette-
võtja olemasolu. Äriregistri
andmetel on vallas 127 FIE-
t, 77 OÜ-d, 2 AS-i, 40 MTÜ-
d ja 4 SA-st. Tegutseb 20
tootmistalu ja 11 turismiette-
võtet. See arv on päris mul-
jetavaldav, näitab aktiivsust
ja tegutsemistahet ning seda,
et ettevõtlusalane mõte on lii-
kunud.

Juba väga hea oleks, kui
need ettevõtmised suudaksid
tagada ka äraelamiseks vaja-
liku sissetuleku ja tööhõive
kõigile soovijale. Tunnustust
vääriksid kõik need, kes oma
ettevõtmistega suudavad en-
nast ära majandada ja teiste-
legi tööd pakkuda.

Eelnev loetelu sai päris po-
sitiivne. Need on näited, et
ka maapiirkonnas Tõstamaal
on paljugi võimalik, kui on
soov, pealehakkamine ja taht-
mine midagi tõsiselt ära teha
ja valmisolek selle nimel pin-
gutada.

See ei tähenda, et meil on-
gi kõik hästi. Teame kõik seda,
mis pole hästi ja võiks
olla palju paremini. Keegi ei
tule aga seda meie eest ära
tegema, vaid peame ise oma
teadmiste, oskuste, tegutse-
mistahet ja ettevõtlikusega
olemasolevates tingimustes
toime tulema. Keegi ei keela
meist igal juhul järgmisel 2012.
aastal ette võtta ja ära teha li-
saks oma igapäevategemiste-
le ka midagi sellist, mille üle
järgmise aasta lõpus kõik rõõ-
mustada saaksid.

Ilusat jõuluaega ja tegusat
uut aastat!

Toomas Rõhu,
vallavanem

DETAILPLANEERINGUTEST

■ Tõstamaa Vallavolikogu kehtestas 18.11.2011 otsu-
sega nr 69 Mulgi kinnistu detailplaneeringu.

Detailplaneeringuga hõlmatud Mulgi kinnistu ala
paikneb Tõstamaa vallas Kastna külas Liivi lahe kal-
dal. Mulgi kinnistu pindala on 36,36 ha. Kinnistu kül-
vikulisse koosseisu kuulub 28,06 ha metsamaad, loo-
duslikku rohumaad 3,81 ha ning muud maad 4,49 ha.
Mulgi kinnistul on olemas vana talukompleksi vare-
med ja sauniku elamu vundament.

Pärnu maakonna teemaplaneeringu „Asutust ja maa-
kasutust suunavad keskkonnatingimused“ kohaselt
asub Mulgi kinnistu Kastna-Vaiste väärtuslikul ranna-
maastikul. Tõstamaa valla üldplaneering seab Kastna
kadastikku ehitamisel ka mõningad kitsendused nagu
hoone lubatav maksimaalne kõrgus 7 m, minimaalne
elamukrundi suurus 2 ha jne. Mulgi detailplaneeringus
on kõigi nende kitsendustega ka arvestatud. Üldpla-
neeringu järgi kuulub planeeringuala reserveeritud elamumaa alale.

Mulgi detailplaneeringuga moodustatakse Mulgi kin-
nistust 2 ha suurune kinnistu Popi, millele määratakse
sihtotstarve elamumaa. Mulgi kinnistu sihtotstarbeks
jääb maatulundusmaa. Popi kinnistule on planeeritud
ehitada üks põhihoone (elamu) ja kuni viis abihoonet.
Maksimaalne ehitusalune pind on 350 ruutmeetrit.
Korruselisus võib olla kuni 2. Juurdepääs kinnistule
tagatakse läbi servituudi. Kanalisatsioon plaanitakse la-
hendada omapuhasti teel ja veevarustus lahendatakse
salvkaevu baasil.

Mulgi detailplaneering on Tõstamaa üldplaneeringu
ja arengueesmärkide kohane.

■ 12. detsembril kell 10.30 toimus Tõstamaa vallama-
jas Männipõllu kinnistu detailplaneeringu esialgse la-
henduse avalik arutelu.

Tõstamaa vallavalitsus algatas 04.11.2010 otsusega
nr 209 Männipõllu detailplaneeringu. Männipõllu kin-
nistu asub Tõstamaa vallas, Männikuste külas. Planeer-
ingu eesmärgiks on moodustada Männipõllu kinnistule
eraldi katastriüksus mobiilside masti paigaldamiseks
koos sinna juurde kuuluva sidekonteineriga. Moodus-
tatava katastriüksuse suurus on ca 0,6 ha. Mobiilside
mast püstitamist Männipõllu kinnistule soovib teosta-
da Elisa Eesti AS. Männipõllu kinnistu ei asu kaitsealal
ega hoiualal. Mobiilside masti paigaldamisel paraneb
levi. Mobiilmast püstitamisega kaasneb ka visuaalne
efekt.

Männipõllu kinnistu detailplaneering on Tõstamaa
valla üldplaneeringu kohane

■ 12.10.2011 kell 10.30 toimus Seliste külatas Käära
kinnistu detailplaneeringuga täiendav arutelu.

Käära kinnistu (82603:002:0193) asub Seliste külas.
Kinnistule on planeeritud mobiilside masti püstitami-
ne. Detailplaneeringu täiendav arutelu toimus selleks,
et saada parem ülevaade tehnilistes küsimustes.

Arutelul andsid ülevaate ning vastasid küsimustele
planeerija koos EMT esindaja ja raadioside tehnikuga.
Arutleti mobiilside masti lahendusi ja piiranguid. Uuri-
ti kuidas paraneks selle masti püstitamisega sidelevi ja
kui kaugele see ulatuks.

Koosolekule tulnud kohalikud inimesed olid mobiili-
mast püstitamise poolt.

Alo Tomson, arendus- ja keskkonnanõunik

Tõstamaa karneval

Kui seljataga mardipäev ja tulekul on kadripäev, siis meie kandis kena komme - ikka peole lähme jälle.

Suuri ja ka väikseid vahvaid tegelasteks tehtud rahvaid rahvamajja koguneb, tantsu-tralli igatseb.

Meil' teada on, et karneval siin Tõstamaal on traditsioon ja kuuluse see esmasest 1974. aastast alates.

Nii seegi kord novembrikuus meil jätkus järjepidevus ja tegelasi lõbusaid sai rahvamaja üsna täis.

Kes aga üles astusid, neid nimetada tuleb siin: olid ürgsed Kadrid Aafrikast, kes tulid

Häädemeeste raa'lt. Audrurannast konnad hoos tegid muinasjutuloo.

Kes esindasid Tõstamaad? Supermodelli plejaad, võrratud iluvõimlejad, ja Erna retke läbijad.

Et aga staarid tulevad, see oli lausa üllatav – Street Life koos Getter Jaaniga meid panid lausa rõkkama. Nad tulid Pärnust, Tallinnast

Ning kaasas võimas fännklab. Žüriiks sai agar teatrikamp, kus head ja targad pärnakad, nad andekamaid reastasid ja kiidusõnu lugesid.

Nii kroonitud sai võidutiim – Jaani Getter ja Life Street, kes õhtu jooksul kordas veel oma etteastet rahvale. Kõik suure vaeva nägijad said preemiaks kinke kuhjaga.

Me annetajaid täname ja luuletusse paneme. Need olid: Mäe ja Raja talud, Lõuka turg ja Karmi talu, Teeristi ja Tõstamaa pood, Selistest Meierei ja Jaani pood, osaühingud Morentek ja Karmoon, seltsid Kastnast ja Tõhelast, Teine Võimalus, Cotze Maja ja Laine Baar, kondiiter Helle ja salastatud pensionär, ilusalongi poolt Erika ja Carmen ning vallavalitsus tasus ära arved. Te aitasite suuresti sel piduõhtul minna nii, et meelde jäävaks kujunes me kombe läbiviimine.

Tants kestis kella kolmeni, sest bändiks oli „Hollarii”. „Sellist karnevali polegi veel nähtud mujal kusagil!”, nii räägivad, kes Eestimaad on vaadand' selle pilguga. Sel kombel on ka saladus – nii räägib vana uskumus: et „sandid” ikka õnne toond' neil', kel süda hell ja naljasoon!

Õnnela

Lõikuspidu peetud

Talvekuu kakekümne kuuendama päeva õhtal peeti Tõhela rahvamajas traditsioonilist lõikuspidu. Sel korral olid peolised oodatud talurahvaks riietatuna.

Virtinad Birgit ja Siivi olid katnud ajastutruu laua, kus pakuti mulgiputru, kõrvitsa-salatit, kaerahelbeküpsiseid ja muudki hääd paremat.

Tantsuks oli kutsutud muusikat tegema ansambel

Svips. Muusika vaheaegadel hoidis poeliste tuju üleval Marek Päästel.

Üheskoos sai mängitud „Me lähme rukist lõikama”, „Peremees võtab naise”, looga alt läbipugemist, paku tassimist, lahendati mõistatusi. Võitjatele oli auhinnaks ports uudseviljast jahvatatud kaerahelbeid.

Suured tänud peokorraldajatele ja toetajale Tõstamaa vallavalitsusele.

Peolised

Rahvamajas toimus jõululaat

16. detsembril toimus Tõstamaa kolmas jõululaat. Olid müüjad, olid ostjad.

Põhimõtteliselt nagu olekski kõik öeldud. Aga... tegelikult oli sel aastal kauplaid päris palju, nii uusi kui vanu tegijaid ning nii mitugi neist kauplajatest ütles, et nende äri läks väga hästi. Loodetavasti jäid ka ostjad oma kaubaga rahule.

Tõstamaa valla kodulehe foorumis oli küsimus, et „Kuidas laat kah sel aastal oli? Ütleks, et oli täitsa tore.

Müüdi koduõlut ja mett, stritslit ja vahvleid, käsitööd nii lõngast kui puidust, savist kui klaasist ning näpuga peale mitut sorti pudi-padi.

Peab tunnustama, et külalisi oli vist natuke vähem kui möödunud aastal. Samas ei saa ma seda 100% väita, sest inimesi ju üle ei lugenud.

Laadamelu aitasid luua kohalikud noored esinejad ning laadamuljeid jäädvustas kohalik noorfotograaf Sten-Anders.

Järgmisel aastal tuleb uus laat.

Liina

VALLAVOLIKOGU TEATED

Tõstamaa Vallavolikogu istungil 18.11.2011

❑ Võeti vastu valla 2011. aasta lisaeelarve.

Lisaeelarvega suurendatakse 2011. aasta eelarve tulusid 183 918,47 euro võrra ja kulusid samas summas.

Finantsjuhi Karin Randmäe selgituste järgi on suuremad eelarve muutjad sihtfinantseerimised hajaasustuse elektriprogrammist 57514,87 eurot, hõljuki kuuri rajamine 20148,77 eurot, Manija tee 10864,78 eurot ning ohtlike jäätmete kogumisringi projekt 3 229,33 eurot.

Õppelaenu tasumiseks saadud vahendid ja PRIA piima- ja puuviljatootus.

Tasandusfondi suurenemine on täiendavate toimetulekutoetuse vahendite osas.

Omatuludest on eelarvesse võetud kooli ja lasteaia toiduraha, kooli õppevahendite tasu keskkooli osas ning hõljuki tulud.

Laekunud tulud on suunatud sama üksuse vastavateks kuludeks.

❑ Otsustati arvelduskrediidi kasutamise 2012. aastal 102 250 euro ulatuses.

❑ Kehtestati Kastna külas asuva Mulgi kinnistu detailplaneering.

Tõstamaa valla üldplaneering seab Kastna kadastikku ehitamisel mõningad kitsendused, nagu hoone lubatav maksimaalne kõrgus 7 m, minimaalne elamukrundi suurus 2 ha jne.

Mulgi detailplaneeringus on kõigi nende kitsendustega ka arvestatud.

Planeeringuga moodustatakse Mulgi kinnistust 2 ha suurune kinnistu Popi, millele määratakse sihtotstarbeks elamumaa.

Kinnistule on planeeritud ehitada üks elamu ja kuni viis abihoonet.

❑ Vaadati läbi valla arengukava kuni aastani 2015. Vallavanema sõnul on pikemaajalised plaanid raske teha, sest ei tea rahalisi võimalusi.

Hetkel arengukavasse muudatusi selle ei viidud.

❑ Kuulati arendus- ja keskkonnanõuniku Alo Tomsoni infot uuest olmejäätmete veo konkursist. Jäätmeseadusest lähtuvalt korraldatud jäätmeveo teenuse osutaja leidmiseks korraldab vald iseseisvalt või koostöös teiste kohaliku omavalitsuse üksustega teenuste kontsessiooni lähtuvalt riigihangete seaduse sätetestatust.

Korraldatud jäätmeveo teenuse osutajaga sõlmitava hankelepingu kestus on kuni viis aastat.

Tõstamaal on üks olmejäätmete veo piirkond Audru, Koonga ja Lavassaare vallaga.

Praegusel hetkel pakub meie piirkonnas olmejäätmete veo teenust OÜ Veolia.

Peale pakkumuste läbivaatamist selgub, millise firma pakkumine on soodsaim ja kes järgmise viie aasta jooksul hakkab meie piirkonnas olmejäätmeid vedama.

❑ Perearsti tööst rääkis volikogule dr. Madis Veskimägi.

Toimus arutelu tervisekeskuse ümberkolimise võimaluste leidmiseks, kuid hetkel vallas selleks vahendid puuduvad.

❑ Töötusest vallas ja koostöös Töötukassa Pärnumaa osakonnaga läbiviidud tööharjutusteenuse projektist, andis ülevaate sotsiaaltöötaja Enda Väli.

Töötute arv võrreldes aasta algusega on veidi vähenenud, kuid võrreldes suvekuudega hakkab see uuesti tõusma. Kõige rohkem oli registreeritud töötuid veebruaris 53, oktoobris 47. Kõige vähem oli tänava töötuid juunis 36.

Kui võrrelda andmeid teiste Pärnumaa valdadega siis oktoobris oli Are vallas 40, Kihnu 28, Koonga 46 ja Lavassaare 21 registreeritud töötut.

Põhjused, miks inimesed pikaks ajaks töötuks jäävad on väga erinevad. Ühtedel puuduvad tööle saamiseks vajalikud teadmised-oskused. Teistel pole tööandja hinnangul vajalikku töökogemust.

Komistuskiviks võib saada seegi, kui napib enesekindlust, sotsiaalseid oskusi ja suhteid. Sageli takistab tööle saamist see, kui pole kellegi hooleks jätta lapsi ega hooldust vajavat pereliiget või puudub transport, kui töökoht asub kaugel.

Tagasisidena projektis osalejatelt, pidasid nad enim vajalikuks psühholoogilisi loenguid, teavet, kuidas tegutseda töötöisinguil ja kõike, mis puudutas tööseadusandlust ja ettevõtluse alustamist.

Eve Sahtel,
vallasekretär

Ole pimeduseks valmis!

□ Taas on käes pimedad sügisõhtud ning on vaja meelde tuletada helkuri vajalikkust. Korralik helkur on auto lähitulede valguses nähtav juba 130–150 meetri kauguselt ning autojuhile jääb piisavalt aega, et reageerida ja mööduda jalakäijast ohutult.

Autojuht eristab ilma helkurita jalakäijat lähitulede valgusvihus alles 30–40 meetri kauguselt. Samuti pimedas sõites häirivad autojuhti vastusõitvate autode tuled, kriimustused ja mustus esiklaasil või vihm, udu, lumesadu ja muud ilmastikuolud. Nõuetekohase helkuri pakendil peab olema tähistus CE EN13356 ja muu nõuetekohane informatsioon (valmistaja ja maaletooja andmed) ning riigikeelne kasutusjuhend.

Uue liiklusseaduse kohaselt tuleb pimedal ajal ja halva nähtavuse korral kanda helkurit või valgusallikat nii asulas kui asulavälistel teedel. Enda nähtavaks tegemine on vajalik ka jalgratturil. Jalgrattal peab olema töökorras pidur ja signaalkell, vähemalt ühe ratta mõlemal küljel kollane helkur, pimedal ajal või halva nähtavuse korral sõites peab rattal põlema ees valge ja taga punane tuli ning soovitatav on kanda ohutusvesti. Lisaks peavad alla 16-aastased lapsed teel jalgrattaga sõites kandma kinnirihmatud jalgratturi kiivrit. Kiivrit peab kandma nii juht kui sõitja. Tee ennat nähtavaks, sest helkur võib päästa nii sinu kui ka kaasliiklejate elu!

Sügiseste ilmade ja esimeste öökülmadega kasvab ka liiklusõnnetuste arv. Ohtlikuks muutunud liiklusalused nõuavad enam tähelepanekust nii auto- kui mopeedijuhtidelt, jalgratturitelt, jalakäijatelt ja ka teistelt liikluses osalejatelt. Sõidukijuhitidel tuleb üle vaadata sõiduki tehniline seisukord ning sõidukiirus kohandada vastavalt teoludele ning ilmastikule. Ohutut liiklemist!

Kristel Jürgens,
piirkonnapolitseinik

Looduse õpperajal õpivad lapsed puid tundma

Lasteaial valmis Keskkonnainvesteeringute Keskuse poolt rahastatud 200 meetri pikkune looduse õpperada õuealal kasvavatest puudest ja põõsastest.

Tiit Kaljuste AS Foliilisest kujundas lastepäraselt 6 variatusega plakati, millel on informatsioon hobukastani, tamme, kase, kuuse, männi ja sarapuukohta. Neilt saavad lapsed teada, millised näevad välja noored ja vanad puud, missuguse kujuga on erinevate puude lehed või kuidas asetsevad okkad. Plakati on ka pildid loomadest ja lindudest, kes tarvivad toiduks käbisid või tammetõrusid.

Looduse õpperada annab võimaluse õuesõppeks ning lapsed saavad jälgida aasta jooksul puude ja põõsaste toimuvaid muutusi. Kuuldust ja nähtust joonistatakse ning kirjutatakse vaatluspäevikusse. Looduse õpperajal võib käia nädalas korra või paari nädala tagant, olenevalt erinevatel aastaaegadel toimuvatest noortest.

Kindlasti õpivad noorema liitühma lapsed nii paremini puid ja põõsaid tundma ja eristama okaspuid lehtpuudest. Vanema liitühma lapsed kinnistavad oma teadmisi, lisaks õpetatakse neile loodushoidu ja puude-põõsate eest hoolitsemist.

Plaanis on tulevikus õpperada edasi arendada ja miks mitte rajada ka väikest katseaeda, et lastel oleks võimalik taimede eest hoolitseda.

Isadepäeva peo hommikupoolikul küpsetasid vanema rühma lapsed ise leiba. Igaüks sai Tuule ema abiga teha oma isale, vanaisale või emale kingiks kakukese. Kuuldavasti maitsesid need väga hästi.

Pidu pidasime aga koos Tiitu ja Virgaga Varbla looduskeskusest. Pärast eeskava viidi lastele ja lastevanematele läbi programm „Puud väl-

jast ja seest”. Mida aastarõngad endast kujutavad? Kui piiluda puukoore alla, siis milline näeb välja erinevate puuliikide puit? Miks on raske mõne klotsi sisse naelu lüüa?

Neile küsimustele koos vastuseid leida püüdsimegi. Lapsed toksisid suure õhinaga klotside sisse naelu. Lõpuks meisterdati koos vanematega puulehtedest tore sügisplint rebaseperest. Ka seda programmi rahastas KIK. Kogu projekti nimeks oli „Metsa-aasta Tõstamaa lasteaias: looduse õpperaja rajamine ja sügismatk Kolga metsarajale”.

Novembris külastas lasteada Anne Velli lasteteater etendusega „Eeslike Eedu”. Eeslike ei tahtnud tööd teha ja läks metsa elama. Ta rumaluke arvas, et metsloomad ei peagi tööd tegema. Kuid ta eksis – ka metsloomad tegid usinasti tööd. Siis sai eeslike oma eksimusest aru ja otsustas koju tagasi minna, et aidata perenaisel vilja veskile viia.

Oli hästi tore etendus, vahvad nukud ning toredad näitlejad. Anne Velli, särtsakas, nooruslik ja temperamentne endine laulja oskas lapsi ergutada kaasa laulma ja tantsumise.

Kadripäeval riietasime end kadrideks ja mängisime

saalis ringmänge.

Nüüd aga läheneb meele- tu kiirusega jõuluaeg. Päkapi- pikkudelgi käed-jalad tööd täis. Vaja ikka piilumas käia, kas lapsed on sõnakuu- lelikud, kas koristavad män- guasjad ära, söövad toidu otsa, ei jonni....Loodame, et jõuluvana toob igapähele kop- saka kommikoti ning uusi to- redaid mänguasju.

Terve novembrikuu käis endises keskmises rühmas salapärase tegutsemise. Selle tulemusena valmis vah- va jõulutuba, kus tööst vä- sinud päkapikk magamas käib. Koos lastega käiakse seal jõulujutte ja –luuletusi lugemas, päkapikutunnistusi saamas, vestlemas.

Jõulutoas elutseb ka uhke põhust tehtud jõulusokk, kel- le saime Aita Jaaksonilt Vä- ratist. Soku on aga valmista- nud tema tütar Janne. Suur, suur tänu! Aitäh õpetaja Ene- le, kes hoolitses jõulutoa val- mimise eest.

Lõpuks tahaks tänada ko- duaia õunte eest Enn Mart- sonit ja Eve Rõhut. Saame neid niisama süüa, aga ka maitsvat kooki ja magustoi- te valmistada.

Kauneid, valgeid jõulupü- hi ja kõikide soovide täitu- mist soovib lasteaiapere!

Aita Lind,
lasteaija direktor

Oi, oli ilus pidu!

Jälle on üks aastaring täis saamas, on jõulumeenutuste ja mõtiskluste aeg. Ilus traditsioon on meie vallas eakate julupeo korraldamine.

Tore on näha oma valla inimesi, natuke juttu puhuda ja muljeid vahetada. Hea tunde tegi vallavanema kõne. Ta tuleb igal aastal eakaid tervitama ning kõnelema valla tegemistest.

Saalis olid ilusti kaetud laud ja soe toit, aga enne veel laulis meile iginoor Katrin Karisma. Tantsuks mängis muusik ansamblist Parvepoisid. Üllatuseks tulid kaabudega nooblid härrasmehed, kes rahvast tantsitasid. Oli tore õhtupoolik. Buss tõi meid kõiki jälle koduvärvasse tagasi. Soe tunne jäi südamesse ja hea hingele, kui sinu eest hoolitsetakse. Suured tänud Kavaru rahva poolt korraldajatele.

Head vana aasta lõppu ja tegusat uut aastat.

Elsa, Alli ja Helmi

Swedbank

Pangabuss

Kõik oma rahaasjad saate korda ajada pangabussis!

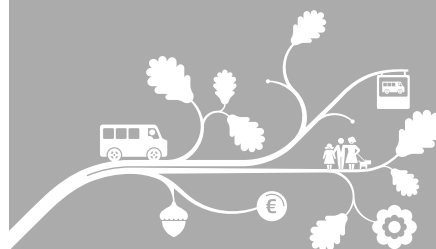
Pangabuss peatub:

Tõstamaa
rahvamaja juures
kell 9.00–11.00
Varbla
vallavalitsuse juures
kell 12.00–13.00

I kvartalis 2012
5. ja 19. jaanuar
2. ja 16. veebruar
1., 15. ja 29. märts

Bussis saate nõu pangateenuste kohta, tellida ja kätte pangakaardi, makseautomaadist oma kontole sularaha kanda ja välja võtta, teha arvuti abil makseid, sõlmida hoiuseid ja muid erinevaid lepinguid.

Tutvuge pangabussi sõiduplaani ning finantsteenuste tingimustega www.swedbank.ee. Lisainfot pangabussi teenuste, kellaegade ja peatuste kohta saate 24h telefonilt 6 310 310.

Kõpu küla ja Maria talu tegemiste

Juunis viidi läbi Ratsaspor-
di klubi Oxford ja Maria
Ratsakeskuse kahepäeva-
se koostööna kõrgetasemelised
takistussõidu võistlused.
See koostöö on toimunud ju-
ba kolm aastat ning meelita-
nud võistleva nii Eesti kui lähinaabrite ratsaparemi-
ku.

Lisaks ratsavõistlustele on
alati süüdatud jaanituli ning
olnud võimalik nautida muu-
sika- ja meeleoluprogrammi.
Samal ajal võtsid uuel välja-
kul mõõtu tänavakorvpalluri-
te meeskonnad.

Juulis meenutati kirikus
„Kauni muusika festivali“ ka-
heosalise kontserdiga Kõpu
külas sündinud ühiskonna-
ja usutegelast piiskop Platonit.
25. juulil möödus esimese
eesti soost õigeusu piiskopi
sünnist 142 aastat. Seekordne
festival toimus koostöös Oist-
rahi festivaliga ning esineja-
teks olid Ciurlionise keelpillik-
vartet Leedust ja Allar Kaasik
tšellol. Maailma esiettekande-
le tuli ka helilooja Galina Gri-
gorjeva „Palve“, mis andis va-
pustava elamuse. Lisaks said
sõna Saare-Lääne piiskop
Aleksander ja Kõpu kogudu-
se vanem Enn Rand.

Üle-eestiliste talgute raam-
mes „Teeme ära!“ korrustati
üheskoos kirikupark.

Septembris oli au võõrusta-
da rahvusvahelise hotelli- ja
turismikoolide ühenduse EU-
HOFA International 50. aas-
takongressi delegaate. Päev

Jaanishow 2011, hobusega Enriko võistleb Kullo Kender Tartumaa RSK-st. Foto: Eve Kõiv

seminari ja meelelahutusega
(metsamatk, vankrisõit ja rat-
sutamine) möödus osalejate
sõnul erakordselt meeldejää-
valt ja edukalt. Konverentsi
korraldasid Tartu Ülikooli Pär-

nu kolledž ja Eesti Hotelli- ja
Turismikõrgkool (EHTE). 118
delegaati kahekümnest riigist,
kellest valdav enamus viibis
Eestis esmakordselt, kiitis ko-
halike oskust näidata külalis-

lahkust läbi rohkete üllatuste.
Kongressi oluline roll oli tut-
vustada Eestit turismisihtko-
hana maailma tunnustatud
turismikoolide juhtide seas.
EUHOFA rahvusvaheline

Kirikukontsert juulis.

Oktoobervest - pidu laudadel.

st 2011. aastal

president Filiep Defraye lausus oma lõpukõnes: "Meie kõigi kogemus Eestis oli sedavõrd meeldiv ja inimesed nii heasüdamlikud - olen kindel, et tuleme peagi tagasi!"

Oktoobervest tõi peomeeleolu maale. „Õlut ikka hea...“ Lisaks oma valdade unustamatutele esinejatele saabus muusikute kollektiiv, kes oli moodustunud Estonia teatri orkestrantidest–Bierbrauchen und Bratwurst Blechblaser. Au ja kiitus Tõstamaa rahvantsijatele, Audru pasunakoorile ja Jõelaevanduse pundile. Degusteeriti uusi ja vanu Saku õllesorte ning erilisel hääti mekkis koduõlu - Mulguvana kange. Oktoobervesti juhi Kirsi Ado näpunäidetel said kõvemad mehed võtta mõõtu jõujoomises ja hammastega laua tõstmises ehk jõumees Tusa mängus. Võitjatele sai osaks igavene kuulsus. Kuna

Jõuluvanaade konverents - leivakupsetamise töötuba.

pidu toimus suure, seintega piiratud varikatuse all polnud vaja ka jahedust tunda. Oktoobervest 2012 toimub aga juba 22. septembril, siis kui ka Münchenis algab järgmine maailma suurim sarnane pidu.

Sel aastal otsustasid Eesti- maa jõuluvanaad oma igaaastase konverentsi, seekord ühe- teistkümnenda, pidada Kõpu külas. Saabuti terve rongkäiguga - autod ja bussid. Kaasas veel hulk väikeseid tantsupäkapikke. See oli rõõmusündmuseks Tõstamaa valla lastele, kes said koos jõulumemmede- ja taatidega trallida. Lisaks tantsule, ilutulestikule, ponisõidule ja mitmele võistlusele koos vanadega toimus pimeduses marssimine metsas olevasse püstkotta. Tuul oli nii vali, et kustutas kõik tõrvikud, aga ei vähendanud laste ja vanemate lõbu. Püstkojas said lapsed lõkke valgusel kuulata jõuluvana muinasjuttu ning näksida Maria talu šokolaadi. Peale lastega hüvasti jätmist suundusid taadid ja memmed Maria tallu oma töökonverentsi pidama ja see kestis järgmise lõunani. Nii palju oli asju arutada.

2011. aastal valmisid täis-

EUHOFA International 2 - Annely Akkermann, Enn ja Riina Rand, Tartu Ülikooli Pärnu Kolledzi turismiosakonna juhataja Heli Tooman.

mõõtmatega jalgpalliväljak ja kaks mereliiva kattega väljakut (50 x 100 m ja 30 x 70 m). Kui kellelgi on vaja neid treeningute või võistluste korraldamiseks siis saab sellest teatada info@maria.ee.

2012 aasta on Kõpu külas tulemas sama tegus. Juba 19.

veebruari toimub ajalooseminar „1870-1920“. Eelinfot seminari kohta saab kirjutades mailile info@maria.ee. Oodatud on kõik ajaloo huvilised, samuti on võimalik esitada oma ettekanne või uurimustöö. Kohtumiseni!

Enn Rand

Tõstamaa Noortevolikogu sügises

Tõstamaa Noortevolikogu on Tõstamaa valla aktiivsete noorte esinduskogu, mille peamiseks eesmärgiks on arutada valla pädevusse kuuluvaid noori puudutavaid küsimusi ning teha nende kohta ettepanekuid vallavolikogule ja vallavalitsusele, lähtudes noorte vajadustest ja huvidest.

Noortevolikogu tegeleb Tõstamaa valla noorte seisukohtade väljaselgitamisega valla elu suhtes ning nende esitamisega vallavolikogule või vallavalitsusele. Noortevolikogu vaatab läbi tema liikmete poolt tõstatatud või tal-le läbivaatamiseks suunatud valla elu puudutavaid küsimusi ning esitab vallavolikogule või vallavalitsusele omapoolsed ettepanekud. Noortevolikogusse saavad kuuluda 12-26. aastased Tõstamaa valla noored.

Hetkel on noortevolikogu liikmed Tõstamaa Keskkooli õpilased: Laura Jõe (8. kl.), Ingmar Juurik (10. kl.), Keiu Anderson (11. kl.), Maarja Press (11. kl.), Kaarel Kase (11. kl.), Andreas Leerimaa (12. kl.), Sten-Ander Ojakallas (12. kl.), Heiko Mändla (12. kl.) ja noortevolikogu president on Tauri Palberg (12. kl.) ning noortele on toeks kooli huvijuht ja noortekeskuse noorsootõtaja Siivi Tõnuri.

Noortevolikogu alustas oma tegevust 2011. aasta kevadel, kui abivallavanem Anu Peterson ning noorsootõtaja Karoliine Kask kutsusid Tõstamaa Noortekeskuse aktiivseimad noored kokku, et moodustada noortevolikogu.

Kevadel aitas Anu noortevolikogu liikmeid omapoolse nõu ja jõuga, püüdes selgitada, mis on noortevolikogude mõte ja eesmärk. Toimusid mitmed koosolekud ja ideid

oli mitmeid, kuidas vallas noori puudutavaid teemasid paremaks muuta. Hilisemadel aitas noortevolikogul koosolekuid pidada Karin Miidu. Kooli lõppedes ja suve saabudes jäi ka noortevolikogu suvepuhkusele.

Sügisest liitus noortevolikogu tegemistega uus noorsootõtaja, kes on nüüdseks noortevolikogu tegemistega kursis ja oleme saanud liikmetega tuttavaks ja jõudnud ühiselt selgusele, kus suunas noortevolikogu soovib edasi liikuda.

Kõige esimene teema, mille noored sügisel noortevolikogus tõstatasid on seotud Tõstamaa Keskkooli gümnaasiumiosa valikainetega. Nimelt tundsid osad noored muret, millest tuleneb erinevate valikainete samas mahus omandamise erinevus lõputunnistusel.

Läbides kahe gümnaasiumiaasta jooksul valikainete tunnid, saavad turisminduse kallaku valinud noored lisaks kooli lõputunnistusele kaasa ka Pärnu Kolledži poolt heaks kiidetud tunnistuse, kuid noored, kes on valinud infotehnoloogia ained, saavad lõputunnistusele vaid infotehnoloogia aine koondhinde.

Noored tundsid muret selle üle, et valikaine kajastumine tunnistusel koondhindena ei anna piisavat teavet tulevastele tööandjatele nende realselt omandatud teadmiste ja oskuste kohta.

Noortevolikogu kirjutas oma murest kooli direktorile ja käisime ühiselt ka nõupidamisel, kus direktor selgitas noortele, miks olukord hetkel selline on ja millest tulenevalt on ühe valikaine valimisel võimalik kooli lõpetades saada kaasa lisatunnistus ja teise puhul mitte. Direktor uuris antud teemat pikemalt ja on siiralt huvitatud antud mure lahendamisest.

Hetkel oleme jõudnud nii kaugele, et kooli hoolekogu ja noored omakeskis on teema läbi arutanud ja kaalunud

direktori poolt välja pakutud koolipoolseid lahendusi.

Esimene võimalus olukorda veidi leevendada on alates kevadest hakata välja andma koolitunnistust infotehnoloogia aine läbimise kohta. Tunnistus kajastaks infotehnoloogia kallaku kõiki läbitud teemasid ja annaks hea ülevaate oskustest ja teadmistest, mida koolilõpetaja peab oskama.

Teine lahendus oleks tuua õppekavva sisse uuendus. Nimelt infotehnoloogia kallaku omandamise jooksul läbitavad teemad luua eraldi aineteks. See tekitaks noortele juurde aineid ja annaks tunnistusel oluliselt ülevaatlikuma pildi infotehnoloogia kallakust.

On veel ka kolmas võimalus. Pärnu maakonnas pakub Kilingi-Nõmme Gümnaasium võimalust teha „A ja O“ testi. Test koosneb mitmest erinevast moodulist (teemast), mida infotehnoloogia kui selline üldiselt endas hõlmab. Moodulite teadmisi on võimalik testida eraldi ja samas ka kõiki korraga ühtse testina.

Test annab ülevaate testi tegija teadmistest ja oskustest infotehnoloogia vallas. Kui noored antud testi tulemustega läheksid kõrgkooli sisseastumiseksamitele või tulevase tööandja juurde, annaks see neile kindlasti teatava eelise, ning mõningase kindlustunde, et gümnaasiumis valitud valikaine omandamine on olnud tõhus.

Kuna testi tegemine on tasuline, ning hetkel kool noori selles toetada ei saa, jäi noortevolikogu seisukohale, et noortel, kes on antud tulemustest huvitatud võiksid testi tegema minna. Noortevolikogu

on kindlasti huvitatud sellest, et kool hakkaks kevadest välja andma koolitunnistust, mis annab infotehnoloogia valikainest asjakohase ülevaate.

Hetkel ei oska noortevolikogu võtta seisukohta, kas infotehnoloogia valikaine eraldamine mitmeks eraldi aineks noortele ka tulu toob. Antud teema vajab seega veel mõningasi läbirääkimisi kooli juhtkonnaga.

Neljandal novembril käis Tõstamaa Noortevolikogu esindus Pärnus kohtumas Pärnu maakonna noortevolikogudega ja Noortekogude esindajatega. Info- ja koolituspäeva eesmärk oli kaardistada ära Pärnu maakonna noortevolikogude tegevus ning anda noortevolikogudele näpu-näiteid edasiseks tegutsemiseks.

Kohtumisel olid esindatud Pärnu linna noortevolikogu, Paikuse, Sindi ja Tõstamaa Noortevolikogu. Meie noortevolikogu esindas Sten-Ander Ojakallas ja noorsootõtaja. Meil läks kohtumisel hästi. Saime palju infot ja kinnitust, et meil on veel küllaldaselt arenemisruumi, et saada korralikult toimivaks noortevolikoguks. Hetkel oleks õige öelda, et noortevolikogu pole veel väga hästi toimima hakanud. Seda saab väita puhtalt teiste noortevolikogude tegevuse põhjal.

Tallinnast kohale tulnud noortekogude esindajad lasid kõigil noortevolikogudel teha oma tegevusest ja olemusest ettekande ja püüdsid lisaküsimuste käigus saada ülevaadet meie volikogude hetkeolukorrast.

Kõige olulisem muudatus, mida meie noortevolikogule soovitati on see, et tuleks hakata vallavolikoguga koostööd tegema. Eelkõige

**Tuleks hakata
vallavolikoguga
koostööd
tegema.
Tutvuma
nende
tegemistega,
et leida
teemasid, kus
noortel oleks
aeg kaasa
rääkima
hakata.**

ed tegemised

tutvuma vallavolikogu tege- mistega ja päevakorrapunkti- dega, et leida neid teemasid, kus noortevolikogul oleks aeg kaasa rääkima hakata. Hetkel peame aga tõdema, et noortevolikogu on jäänud noortekeskuse keskseks ja nõ noorte aktiiviks, kes niisama vahel koos käivad ja otsivad veel teemasid, milles aktiiv- selt kaasa rääkida.

Teine murepunkt on see, et suurem osa noortevoliko- gu liikmetest on gümnaasiumi viimase astme õpilased ja kohe-kohe seega "laiali len- damas" ja mitte enam oma mõtetega noortevolikogu te- gemiste juures. Noortevoliko- gul ei ole nõ. juurdekasvu.

Selles osas püüame raken- dada noorte värbamise süs- teemi. Kutsume noortevoliko- gu koosolekutele põhikooli noori, kes võiksid meie tege- vusest huvitatud olla. Lase- me neil erinevatel teemadel kaasa rääkida ja anname üle- vaate noortevolikogu olemu- sest, lootuses, et neile hakkab nähtu meeldima ja järgmiste noortevolikogu valimiste ajal on meil juba noored, kes kan- dideerides on teadlikud noor- tevolikogu eesmärgist.

Teisalt soovitati meil ka ära kasutada tulevikku silmas pidades olukorda, kus paljud volikogu liikmed on kõrgkoo- li minemas. Tuleks säilitada noortega kontakt ja järgmi-

sel aastal kutsuda need koge- nenud vilistlased tagasi noortevolikogusse oma nõu ja jõuga kaasa rääkima.

Veel soovitati meil moo- dustada noortevolikogu liik- metest erinevad komisjonid, kes hakkaksid süvitsi valitud teemadega tegelema. Antud mõtet oleme noortevolikogu- ga ka kaalunud ja eks näis, kas saame sellise süsteemi ka töösse rakendada.

Noortevolikogu on võtnud vastu otsuse hakata koos käi- ma iga kuu viimasel reedel, ning tihedamalt kui mõni tee- ma seda nõuab.

Teine uuendus, mida jaa- nuarist püüame rakendada on see, et iga koosoleku proto- kolli hakkab koostama erinev noortevolikogu liige, et anda kõigile parem ülevaade ja tun- netus noortevolikogu liikme- te erinevatest rollidest.

On veel mitmeid mõtteid ja ideid, millega noortevoli- kogu tegeleda soovib, kuid neist juba siis, kui on millest pikemalt rääkida.

Hetkel püüab noortevoli- kogu leida endale jõukoha- sed teemad, millega tegeleda, ning protsessi käigus areneda ning võtta endaga noortevoli- kogust kaasa eluterve suhtu- mine ning demokraatiala omane asjakohane arvamuse avaldamine ning enda eest seismise oskus.

Tõstamaa Noortevolikogu

Kadripäev on mööda läinud Kadrid kõigil külas käinud

26. novembri õhtul tuli seltskond toredaid ja hakka- jaid inimesi Riidale kokku, et võtta ette üks lõbus seik- lus läbi Manija küla. Kõik said endale väärilise kostüü- mi ja maalingud näkku.

Olime eelnevalt uurinud vanu kadrikombeid ja tead- sime täpselt mida soovida ning kuidas toimida.

Eks kadris käidi ikka kad- riperena aga enne, kui meie uksest välja läksime, oli juh- tunud nii, et meie seltskon- nas oli Kadriema karja laste- ga. Päris tänapäevane, kas pole. Ju siis kadriisa polnud mardipäevalt veel tagasi jõudnud. Kadriemal oli kaa- sas kadrititt.

Kogu tava algas ukse ta-

ga sissepalumise lauluga. Pärast tuppa saamist tereta- ti ja tutvustati ennast (kau- gelt tulnud ikka räägivad, kust nad on saanud), rää- giti oma pere rännakutest ja seiklustest, lauldi kadri-laule. Järgnes andide palumine ja selle järel lauluga tänamine ning õnnistamine.

Kui külale oli ring peale tehtud siis ootasid meid kü- lakeskuses Kentukid kelle saatel kestis tants varajaste hommikutundideni. Järgmi- sel päeval ei olnud Kadri küüned mitte külmetanud vaid villis.

Kadriema Maarika

Kadride tegemisi toetas EASI Kohaliku Omaalgatuse Programm ja korraldas MTÜ Ilusa Manilau Eest

**Tõstamaa
kalender
2012**

saadaval
Tõstamaa valla
poodides!

Rahulikku jõuluaega
kõigile oma klientidele
ja koostööpartneritele
soovib Sillametsa Talu

www.sillametsa.eu

Noortekeskuse novembri tegemised

November oli noortekeskuses oluliselt tubasem kui sügise esimesed kuud. Kuu jooksul oli noortekeskusel 713 külastust ja päevas käis majast läbi keskmiselt 31 noort.

Kuu algas hingedepäevaga, mis juhatas meid rahulikult sisse hingedekuu tegemistesse. Järgimööda tähistasime nii hingedepäeva, mardipäeva, isadepäeva, kadripäeva ja ka advendiaja tulekut.

Hingedepäeval rääkisime inglitest ja hingedest, ning meile olulistest inimestest. Joonistasime ühiselt inglise pilte ja panime need näitusele. Rääkisime veidi ka hingedepäeva traditsioonidest ja sõime koos küpsiseid. Plaanisime ka hingedele vana kombe kohaselt süüa jätta, aga kahjuks osutusid küpsised liialt maitsvateks.

Mardipäevale eelnevad päevad olid noortekeskuses tihedalt sisustatud mardimaskide meisterdamisega. Noorsootöötaja aitas meelepärase kujuga maskid välja lõigata ja igaüks sai endale vahva maski ära kaunistada. Õppisime ühiselt mõned laulud, mida mardid laulavad ja rääkisime üksteisele mõistatusi, mida oleks hea marti joostes

pererahvalt küsida. Mardipäeva eelõhtu kujunes loomulikult noortekeskuses viimaste ettevalmistuste tegemisega väga tegusaks ja mõned mardid tulid ennast enne jooksminekut ka teistele näitama. Loodame, et alevi rahvas nägi meie vahvaid marte ja ei pannud pahaks veidi elavneumat meeleolu, mis mardid ringi joostes tekitasid.

Isadepäev oli novembri teisel pühapäeval ja korraldasime selle puhul isadepäeva teemalise nädala. Nädala jooksul said kõik noortekeskuse noored kirjutada oma tegemistest koos isaga või mõnest vahvast juhtumisest, mis koos isadega tihtipeale meenuvad. Väga aktiivselt noored oma isadest rääkida ega kirjutada ei soovinud, aga palju meelsamini joonistati oma isadest pilte. Vahvad pildid issidest ripuvad uhkelt noortekeskuse joonistuste seinal.

Kadripäev ei osutunud noortekeskuses nõnda populaarseks kui mardipäev, aga see võis tuleneda ka tõsiasjast, et koolis toimus kadripäeval algklassidele vahva kogunemine, kus rääkisime nii traditsioonidest kui ka tänapäevastest kommetest, laulsime kadrilaule ja tantsisime tuntud tantse.

Noortekeskuse noored võtsid osa Põhjamaade raamatu-

kogunädala raames korraldatud konkursist „Huumor Põhjalas“, kus kõik soovijad võisid joonistada naljakaid pilte, joonistusi ja koomikseid ning kirjutada naljajutte. Osad pildid ripuvad siiani seinal ja on heaks meenutuseks kuidas mõnikord oma pahast tujust üle saada.

Kuu alguses räägiti meedias palju koolilaste käitumisest liikluses ja pimedas aja saabumisel ka helkurite kasutamisest. Nii vaatasime ka meie mitmel õhtul noortekeskuses liiklust ja liiklemist puudutavaid videosid ja õppefilme. Näiteks „Koolilaps liikluses“, mis kajastab ohtlike olukordi liikluses, millesse koolilapsed pahatihti tähelepanematusesatuvad. Samuti ka „Helkur aitab“ õppefilm, kus sai näha erinevaid katsetusi helkuriga, mis annab hea ülevaate helkuri õigesti kasutamise vajalikkusest.

Mitmel õhtul mängisime Maanteeameti poolt saadetud liiklusemärgidega mängu, mille käigus saavad pisemad märke läbi mängulise tegevuse selgeks õppida ja hea meel on tõdeda, et gümnaasistid, kes hetkel autokoolis õpivad, kasutavad samuti mängu teadmiste kinnitamiseks.

Arvutimängude kõrval said sel kuul väga populaarseks lastefilm „Mamma-Muu

ja Vares“ ning tööinspektsiooni poolt saadud õpetlikud videod tööohutusest. Tööinspektsioon käis koolis gümnaasiumile loengut pidamas ja kinkis koolile „NAPOL“ multikad, mis teema poolest sobiks küll vanematele noortele, kuid oma lihtsuse ja naljaka esitluse poolest sobib ideaalselt just noorematele, kellel samuti on hea teada, kuidas erinevaid töid tehes iseenast ja teisi mitte ohtu seada.

Noortevolikogu püüab jätkuvalt aktiivselt tegutseda ja kohtusime mitmel korral ka sel kuul ning hea meel on öelda, et noortel on mitmeid häid ideid, mida ühiselt püütakse teostama hakata. Noortevolikogu tegemistest pikemalt noortevolikogu tegemisi kajastavas artiklis.

Advendiaeg on kätte jõudnud ja noored ootavad jõule ning püüavad ikka veidi paremad olla, sest päkapikud on liikvel.

Detsember tuleb noortekeskuses kindlasti jõuluhõnguline. Meisterdame ühiselt jõuluehteid ja kaunistame noortekeskust. Kindlasti ei saa ära unistada ka noortekeskuse esimest sünnipäeva ning piljardi turniiri lõppu ootame ka põnevusega.

Head jõuluaega soovides,

Siivi Tõnuri,

Noortekeskuse noorsootöötaja

Tõstamaa jäätmepunkt läks üle talveajale. Jäätmepunkt ei ole talveperioodil regulaarselt avatud. Jäätmeid saab ära anda leppides sobiva aja kokku telefonil (+372) 522 3024, Kalev Martson.

*Tõstamaa kunstniku
Reet Rea-Smyth'i*

graafikanäituse avamine

*23. detsembri õhtul
pärast jõulukontserti*

Tõstamaa rahvamajas

Suvemeenutus pruutide juurest

Minu meelest oli see aastal 2007, kui Toomas Rõhu esimest korda rääkis mulle soovist Tõstamaa mõisas teatrit teha. Olime tookord Riidal, Ületädi sünnipäeval. Toomas ise väidab, et esimene jutt olnud juba aastal 2004. Võibolla tõesti. Viimasel ajal aeg lendab.

Igatahes sai teatritegemine Tõstamaal sel suvel lõpuks teoks. Takkajärgi mõeldes oli see üks ütleмата tore aeg – kõnelemata rõõmust, et nii palju inimesi tuli „Pruutide kooli” vaatama, ning enamik jäi vist ka rahule.

Kui me jaanipäeva paiku end Tõstamaa suveelanikeks sättisime, tundus kohalik rahva vastuvõtt esiotse jahedavõitu.

Eks see teatritegemise asi oli ju võõras ka, ning küllap tuli enamikule, kes meile appi tulid (või keda appi tulema sunniti), ikka suure üllatuse-na, kui keerukas, aega-, vaeva- ja kannatust nõudev see kõik on. Kuidas võib vabalt juhtuda, et mõnda asja tuleb mitu korda ümber teha. Ja pärast seda võib ikkagi juhtuda, et seda ei lähegi vaja.

Nii et suur tänu Ellile, Tiinale, Janekile ja tema meeskonnale, söökla tüdrukutele, poemüüjatele, Laine Baarile ja kõikidele teistele Tõstamaa inimestele, kes lisaks Tiinale ja ülejäänud mõisarahvale meid päevast päeva välja kannatasid. Suve lõpuks saime ju sõpradeks ning järgmisel suvel on seetõttu hea tagasi tulla. Ja eks see meid esiotse pisut heidutanud - äraootav jahedus võõraste suhtes on rannarahvale iseloomulik mujalgi.

Mis mind aga mõnevõrra ebamugavalt üllatas, oli leiug kõikide nende võimaluste ärakasutamisel, mida teater Tõstamaa jaoks kaasa tõi. Minu arust ainult Tiina Sahtel

võttis sellest asjast oma äride 100% kasu välja!

Suve jooksul käis mõisast ja Tõstamaalt etenduse abiga läbi umbkaudu 3000 inimest. Nad kõik tahtsid süüa, kohalikust poest midagi osta ja mälestuseks midagi kaasa viia. Ühesõnaga, nad tahtsid tuua oma raha Tõstamaale ja selle sinna jätta.

Aga selleks oli neil küll üsna vähe võimalusi.

Minu vaimusilmas (möödunud kevadel) ei olnud „Pruutide kooli” ainult teatrietendus, vaid suur kogukondlik ühispingutamine selle nimel, et elu Tõstamaal edeneks. Inspiratsiooni oli mulle selleks andnud vallavanem isiklikult, ja ilmselt kandsin ma tema ettevõtlikkuse automaatselt üle kogu vallale.

Arvestades asjaolu, et Tõstamaal sel ajal peale Laine Baari ühtki söögikohta polnud, lootsin südamest, et selle augu täidab kaugelt-tulnute jaoks „Pruutide kooli” puhvet – kohalike 1920-30-ndate stiilis hõrgutistega otse omaaegse „pruutide kooli” kokaraamatust. Osaliselt see soov küll täitus (meie puhvetis ei müüdnud krõpse ja koolat, vaid kohvi ja koduseid küpsetisi), kuid võimalused olid ju palju suuremad. Oleks saanud inimestele pakuda näiteks õhtusööki (ette-tellimisel) või vähemasti kookidest natuke tugevamat kehakinnitust. Kahjuks sai salatit, kala, kihnu õlut jm hõrgutisi maitsta vaid esietenduse publik. Õnneks jagus koduveini siiski etenduste lõpuni!

Ent üks mõistlik ja heas mõttes ahne söögikohapidaja oleks selle olukorra kohe ära kasutanud.

Trupil, kes suure osa ajast Tõstamaal elas, lisandus söögikohtade nappusele veel see nukker asjaolu, et nt püha-

paeviti polnud ka Tõstamaa poest suurt midagi osta. Suurenenud rahvamassidele võinuks kaubandusvõrk samuti äkilisemalt reageerida ning tellida kaupa rohkem ja rikkalikumas valikus.

Tänu Tõstamaa käsitööinimestele, kelle näppude alt ilmusid müügile kaunid „Pruutide kooli” sõrmused. Neil oli kõvasti minekut minu meelest – ostsingi isegi paar tükki. Kuid hiljem kuulsin, et paljud külastajad polnud neid rahvamassi seas seistes näinudki. Siitki mõtteainest tulevaks suveks: kuidas kaup nähtavale tuua, kui rahvast on nii palju?

Kuid ka „Pruutide kooli” meenevalik võinuks olla palju laiem ja fantaasierikkam. Igatahes leidsin ma ise suve jooksul ühe hea meeneidee, mille Tiina Sahteliga ka te-

oks tegime – kahjuks jõudisime „pruutide põllesid” toota eelmisel suvel ainult asjaosalistele. Tuleval aastal paneme kauba müüki.

Minu jutu mõte pole kellelegi etteheiteid teha, üldsegi mitte. Pigem innustaksin Tõstamaa rahvast, et pange juba täna pead tööle, kuidas järgmisel suvel teatri kõrval kena äri ajada. Mängime kindlasti veel 10 etendust (aga huviliste olemasolul ka rohkem) „Pruutide kooli” ning kui kõik hästi läheb esietendub augustis uus näidend „Surm, süüd ja laulatus”.

Kõik need inimesed, kes seda lavastust teevad ja selles osalevad, rääkimata nendest, kes seda vaatama tulevad, tahavad süüa, napsu võtta ja asju osta!

Kohtumiseni!

Gerda Kordemets

Rahvaloendus hakkab vastuseid otsima

31. detsembril algab Eesti üheteistkümnese rahva ja eluruumide loendus, mis lubab selgust luua paljudes tähtsates küsimustes Eesti elanike kohta. Selleks, et tulemused ikka täpsed oleksid, on loenduse küsimustele vastamine igale Eesti elanikule kohustuslik.

„Loendusel osalemine on tõepoolest kohustuslik. Ainult siis, kui meil on täpne ja ajakohane statistika meeste ja naiste arvust ning erineva vanuse, hariduse ja elukutsega inimeste paiknemisest, saame oma ühiskonnale seada mõistlikke tulevikusihte,“ rääkis Pärnu ringkonnajuht Vilja Alamaa.

Rahvaloendus on ainus võimalus vajalikke andmeid saada ja seetõttu on loendusel osalemise kohustus kirjas ka riikliku statistika seaduses. Loenduse meetodikajuh, Tartu Ülikooli emeriitprofessor Ene-Margit Tiidu sõnul pole selles midagi uut – juba 1922. aastal, kui toimus iseseisva Eesti Vabariigi esimene rahvalugemine, oli küsimustele vastamine kohustuslik.

Vastused ainult statistika tegemiseks

„Tol ajal öeldi ka, et rahvalugemine annab rahvale silmad ning et rahvas, kel puuduvad rahvalugemise andmed, ei tunne iseennast. Need on minu arvates igati ilusad mõtted, mis sobivad ka tänaseni päeva,“ rääkis Ene-Margit Tiit. „Kasutagem siis seda võimalust, mis meil on ja anname ka tänasele Eestile silmad, et näha, millised me tegelikult oleme.“

Ringkonnajuht Vilja Alamaa teab, et kohalikud inimesed on loenduse eel juba vä-

ga põnevil – kui palju meid siis ikkagi on. „Loendusel kogutud andmed aitavad vastata paljudele olulistele küsimustele. Inimeste paiknemise järgi saab teada, kas teede ja ühistranspordivõrk vastab inimeste vajadustele ja milliste sotsiaalteenuste järgi hakkab eri piirkondades vajadus tekkima,“ tõi ringkonnajuht vaid mõned näited selle kohta, miks loendus on meile kõigile vajalik.

Neile ja teistele tähtsatele küsimustele vastamiseks on vaja üksnes statistikat. See tähendab, et loendusel kogutud isikuandmed on kaitstud ja neid ei anta edasi kolmandatele osapooltele. Ka riigiasutustele mitte. „Rahvaloendusel esitatud andmetest kellelegi mingeid õiguslikke tagajärgi küll kindlasti ei tule,“ ütles Alamaa. „Neid andmeid ei anta mitte kellelegi edasi ja statistika tegemisel eraldatakse vastustest ka inimeste isikuandmed. Seega ei pea keegi ka kartma, et muutuks tema sissekirjutus, sotsiaaltoetused või pensionimaksed.“

Esimest korda saab e-loendada

Selleks, et andmete kogumine oleks kõigile võimalikult mugav, on loendajate käsutuses sülearvutid ja päris esimest korda võimalik end ka ise interneti teel loendada. „Rahvaloendus algabki 31. detsembril just e-loendusega, kus terve kuu jooksul on võimalik kõigile küsimustele vastata hoopis internetis,“ rääkis ringkonnajuht Vilja Alamaa. „Eks see on ju teada, et meie inimesed on võib-olla natuke häbelikud ja ei taha võõrale inimesele endast kuigi palju rääkida. Seepärast ongi väga mugav, et igatüki, kel ID-kaart või pangakoodid olemas, võib loendusankeeti täita ka täitsa omaette, arvuti taga istudes,“ selgitas Alamaa.

Interneti teel loendusel osa-

lemiseks peab olema võimalus kasutada arvutit ja interneti ning veebilehel asuvasse ankeeti sisselogimine toimub ID-kaardi või internetipanga kaudu. Koht ei ole seejuures oluline: olgu selleks siis enda või oma lähedaste kodu, töökoht, raamatukogu või koguni buss. E-loenduse keskkonnas on olemas kõik vajalikud juhendid ja abi saab küsida ka statistikaameti infotelefonil 625 9100 või e-posti teel aadressil klienditugi@stat.ee. E-loenduse ajal vastab infotelefon kõigil nädalapäevadel kell 8–22, küsitlusloenduse ajal veebruaris ja märtsis esmaspäevast reedeni kell 8–18.

Tuleb ka rahvaloendaja

Kes e-loendusel osaleda ei soovi või jõua, võib oodata hoopis rahvaloendaja külastust – nemad hakkavad inimesi külastama alates 16. veebruarist ja teevad seda kuni märtsi lõpuni. Kui kedagi pole kodus või pole vastamiseks parim aeg, jätab loendaja teatise oma kontaktandmetega. „Siis tuleks loendajale helistada ja leppida kokku kohtumiseks sobiv aeg,“ ütles ringkonnajuht.

Statistikaameti palgatud 2200 rahvaloendajat hakkavad inimesi külastama alates 16. veebruarist. Neid tunneb ära statistikaameti poolt väljastatud pildiga töötõendi, sinise kohvri ja loenduse kirjadega salli järgi. Tavapärase paberankeedi asemel märgivad nad vastused sülearvutisse ja kunagi ei küsi inimestelt nende sissetulekut.

„Tõesti, ühtegi rahvaloendajat enne 16. veebruari ei tule ja nemadki külastavad vaid neid inimesi, kes pole osalenud e-loendusel või kui e-ankeet on jäänud lõpetamata. Küll aga jätkavad endiselt oma tööd teiste uuringutega seotud statistikaameti küsitlajad ja neid ei tasuks karta, vaid küsida igalt külaliselt, kes end küsitaja või loendajana esitleb, töötõendit, millel kindlasti peab olema pilt,“ soovitas Pärnu ringkonnajuht Vilja Alamaa.

Kogu info rahva ja eluruumide loenduse kohta on leitav aadressil www.REL2011.ee ning detsembrikuu jooksul jõuavad kõikidesse postkastidesse ka loendust tutvustavad voldikud

Karin Volmer,
statistikaamet

Rahva ja eluruumide loendus 2011

- ❑ **31. detsember 2011:** kõik rahvaloenduse andmed kogutakse 31. detsembri seisuga
- ❑ **E-loendus:** 31. detsember 2011 – 31. jaanuar 2012
- ❑ **Küsitlusloendus:** 16. veebruar – 31. märts 2012
- ❑ **Rahvaloendaja** näitab alati töötõendit, kannab salli ja sinist kohvrit, teie palganumbrit ei küsi ja enne 16. veebruari teid loendama ei tule.
- ❑ **Tulemusi avaldatakse** alates 2012. aasta maist.
- ❑ **Rahvaloendusel osalemine** on kohustuslik.

Jätkub kunstnik Reet Rea - Smyth linnusari. Juba mõnda aega elab Reet Tõstamaal, vaata lisaks www.ReetRea.com

Käblik

Käblik on roostepruuni sulestikuga ning peaaegu kogu aeg püsti hoitava lühikese sabaga Eesti üks väiksemaid linde. Tema kehapiikkus ei ole tavaliselt üle kümne sentimeetri ja kehakaal üle kümne grammi. Seepärast vist nimetabki rahvasuu teda ka väiksusele viitavate nimedega, nagu pöidlalind, pöidlalind.

Käblik pesitseb lopsaka alustaimestikuga oksterägas-tikes ning põõsastikes leht- ja segametsades, kohtades, kus oleks võimalik ohu korral kiiresti peituda. Ta hüpleb pidevalt madalas tihedas alusmetsas või põõsaste vahel, tuulemurdudes, juurterägas-tikus või risuhunnikus, ise seejuures kogu aeg saba püsti hoides.

Laulma tuleb käblik aga oma peitvast ümbrusest lagedamale: kännutüükale, puuoksale või haohunnikule. Tema laul on kõlav – pikk, hoogne,

Hädaohu korral teeb käblik valju kärinat, mis on hoiatuseks kõigile metsaelanikele. Ilmselt peab see sellepärast nii kõva olema, et kõik kuulaksid, kus on käbliku territoorium. Ja see on tollel väiksel linnukesel tavaliselt 3-7 hektari suurune.

Isaslinnud saabuavad pesitussuipakadele juba märtsi lõpul, kui metsas on alles lumi maas. Käblik on selles suhtes eriline linnuliik, et isane ehitab mitu pesa. Need on tavaliselt langenud puude juurestikus allapidi kaarduvate juurte vahel või siis tihedas kuuse- või kadakapõõsas, mõnikord isegi metsa jäänud halupinus. Ehitusmaterjalina tarvitatakse

sammalt, oksaraage või sõnajalgade lehti. Emaslind valib ühe ööbimispesadest välja ning vooderdab selle sambala ja sulgedega. Pesa on selle imepisikese linnu kohta suur ja massiivne, lennuava on külje peal. Käbliku pesa on harilikult maapinna lähedal. Mõnes kasutamata jäänud pesas käib isaslind emase haududes öösiti magamas.

Emaslind muneb 5-7 muna ja haudub umbes kaks nädalat. Pojad on pesas veel 15-16 päeva. Poegi toidavad mõlemad vanemad. Toiduks on käblikul väikesed putukad ja nende vastsed, aga ka väikesed seemned ja sügisel veel marjadki.

Pärast pesast lahkumist ööbivad käblikupojad nädala magamispesades ja siis saavad iseseisvateks. Käblikul on kaks pesakonda suve jooksul. Mõnikord võib juhtuda, et ühel isaslinnul on kaks emaslindu ja seega ka kahel pojad samaaegselt, kuid üldiselt on käblik siiski monogaamne.

Sügisel oktoobris või novembris lendavad käblikud lõunapoolsematele aladele, mõned jäävad ka talvituma. Käblik on Eestis looduskaitse all.

KIRIKU TEATED

Kristuse lihas-sündimise (jõulu) pühade teenistused Lääne-Pärnumaa õigeusu kirikutes.

24. detsembril
kell 18 Pootsi-Kõpu Püha Kolmainu kirikus

25. detsembril
kell 12 Seliste Püha Vassilius Suure kirikus

kell 14 Kastna Arseeni kirikus

kell 16 Tõhela rahvamajas

Jumalailmumise, Issanda ristmise pühad:

7. jaanuaril 2012. a.
kell 14 Pootsi-Kõpu Püha Kolmainu kirikus - suur veepühitus

8. jaanuaril 2012. a.
kell 11 Seliste Püha Vassilius Suure kirikus - Templipüha liturgia ja suur veepühitus

Preester Enos Heinsoo:
tel 5 198 7323,
e-mail: enos@eoc.ee

Kokk Merle räimevormi valmistamas.

Gotze püsib kursil

Selle aasta 15. juulil sai Gotze kohvik oma ukse lahti. Ühe omaniku, Karin Väana sõnul on kõik senised plaanid ja ootused lootused täitunud. Illusioone ei tehtud ja sellega, et talvel vähem rahvast liikumas, arvestati kohe.

Sügis on üllatavalt palju võõrast söömarahvast toonud. Karin tunnustab, et suvel oleks võinud kohe korralikud reklaamid välja panna, aga seda viga annab järgmiseks suveks parandada. Ja kogemus ütleb, et hea reklaam levib hästi, aga halb veel paremini, teab perenaine rääkida.

Suویتajate lemmiksöögiks välismaalaste seas oli kerge salat, korralik lihatükk ja seljanka, söödi ka palju püreesuppi.

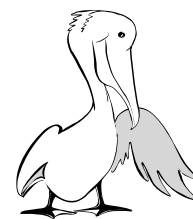
Palju küsiti taimetoitu. Eesti inimene sööb seda mis odavam ja töömees tahab ikka kõhutäie liha. Kõikide lemmikuks sai kohupiima vaarika kook. Tasapisi kasutatakse ka suuremat saali sünnipäevade ja peiede pidamiseks.

Gotzes on plaanis elava muusika õhtuid korraldama hakata. Alates uuest aastast tasub reklaame jälgida. Kuigi Karin ei ole kordagi veel kahetsenud, et kohvikuga üldse mässama hakkas, siis pisike puhkepaus kulaks ära.

Mõtetes aga on juba teise korruse ööbimiskohtade rajamine.

“Olge oma unistustega ettevaatlik, sest need võivad täituda”, sõnab Väana ja keerab mikserile tuure juurde

Tõstamaa Tuuled

Legendi järgi on pelikan maailma esimene doonor.

DOONORIPÄEV

Tõstamaa
rahvamajas
29. detsembril
kell 9 - 10.30

Doonorile
toidupakk!
Kaasa võtta
isikut tõendav
dokument!

Õnnitleme uusi
vallakodanikke ja
nende vanemaid!

E deli P iirme - 26.10.2011

E leonore A lmet - 26.10.2011

L enne- M erit V eskimägi - 02.11.2011

M erileen M eras - 29.11.2011

Novembrikuu juubilarid

HELMİ LAINE 96
LEIDA MEREL 87
AINO TORK 86
VOLDEMAR LANGUS 83
ELSA TIHK 82
MAIMO-RONNE NIINE 81
ASTA KAROTAMM 80
MARIA NIIT 78
ELLEN PIRSI 77
JAAN ILVES 77
HELVİ LIIVER 77
MIRJAM JAANSOO 75
VAHUR KORSAR 75
HILLAR-AULI KINGO 75
HEINO KÕRVEMAA 74
AINO PÄRNA 70
LIIVI HEAMETS 70
JAAK LUMERA 70
OLIVER PÕLTSAM 65

Detsembrikuu juubilarid

EDUARD TAMME 84
VILMA KÕRVEMAA 81
NIKOLAI KÖSTER 79
LAINE ÜLEM 78
AINO LAPP 77
VAIKE ABRAM 77
VILMA HAVIK 75
EILI OKS 74
AUGUST MÄRKSOO 73
LINDA EINOLA 72
ELGI SANG 71
EERI KIVIMAA 71
EVO LILLE 71
ÕIE ORG 65

Müüa uued **letikaalud** ja **platvormkaalud**
Kaaluvad max. 15kg ja 150kg
Tabloo valgustusega, taadeldud
Tel 528 0086 Milvi

Merelau Puhkekülas

22. detsembril

kell 18

JÕULUÕHTU

Võta kaasa hea tuju,
veidi näksi ja
põkapiku kotti
2.50 eurone üllatus

Algamas on traditsiooniline Tõstamaa
spordiklubi

VÕRKPAALLITURNIIR

Osalema oodatakse kuni 8 liikmelisi võist-
kondi (4N+4M), platsil 3+3

Mängud toimuvad alates 9. jaanuarist
esmaspäeva ja kolmapäeva õhtuti
Tõstamaa rahvamajas vastavalt ajakavale,
mis edastatakse võistkondadele
peale registreerimist.

Registreerimine sport@tostamaa.ee
5. jaanuarini (võistkonna nimi ja liikmete nimekiri).
Info 506 1930.

Osavõtutasu 40 EUR i võistkonnalt.

Tule löö kaasa!

JAAN MARUS

03.12.1941 – 12.11.2011

Küünal on kustunud,
ööle uut päeva ei järgne,
vaikus on raskem kui muld.

Avaldame sügavat
kaastunnet
Aino Pärnale
ema surma puhul.

Eakate klubi